

**UNIUNEA
SOCIAL LIBERALĂ**

Strategia energetica a Romaniei

*Energia, motor al cresterii economice
Romania, pol energetic regional*

Strategia energetica a Romaniei

Obiectivul principal al politicii economice în perioada următoare trebuie să-l constituie relansarea și, în același timp, modernizarea economiei românești. În viziunea USL, **sectorul energetic trebuie să joace un rol esențial în desfășurarea acestui proces.** În contextul intern și internațional, marcat de criza economică, sectorul energetic românesc dispune de mari resurse, de expertiză confirmată de o prestigioasă tradiție și de remarcabile oportunități pentru a fi în avangarda revigorării economiei românești și pentru a contribui la consolidarea poziției țării noastre în rândul statelor Uniunii Europene.

Situatia actuala

Romania se indeparteaza de principiile modelului european in domeniul energetic

- In **2003**, Romania a elaborat „*Foia de parcurs pentru domeniul energiei*”;
- In **2007**, “*Strategia energetica a Romaniei pentru 2007-2020*”, a stabilit directiile de actiune in domeniul energetic in acord cu calitatea de membru al Uniunii Europene;
- Inceput **cu 2009**, ca urmare a incompetentei guvernarii PDL, Comisia Europeana a lansat împotriva României proceduri privind incalcarea dreptului comunitar pentru nerespectarea acquis-ului comunitar referitor la piața interna de energie electrică și gaze naturale, si respectiv nerespectarea reglementarilor celui de-al 3-lea Pachet Energetic.

Situatia actuala

Potentialul resurselor energetice (I)

- România dispune de o gamă diversificată, de resurse de energie primară: țiței, gaze naturale, cărbune, minereu de uraniu, precum și de un potential valorificabil de resurse regenerabile important;
- Din cauza depletării zacamintelor de titei nivelul cunoscut si exploatabil al rezervelor este de numai 74 mil tone;
- Rezervele actuale de gaze naturale, cunoscute si exploatabile sunt estimate la 185 mld mc;
- Resursele de huiță din România cunoscute sunt de 755 milioane tone, din care exploatabile 105 milioane tone;
- Resursele de lignit din România sunt estimate la 1.490 milioane tone, din care exploatabile 445 milioane tone;
- Rezervele de minereu de uraniu existente și exploatabile asigură cererea pentru funcționarea unităților nucleare electrice pe amplasamentul Cernavodă.

Situatia actuala

Potentialul resurselor energetice (II)

Potențialul teoretic al resurselor regenerabile de energie este:

Sursa	Potential Annual	Aplicatie
Energie solara	60 PJ	Energie termica
	1.2 TWh	Energie electrica
Energie eoliana	23 TWh	Energie electrica
Energie hidro, din care sub 10MW	36 TWh	Energie electrica
	3.6 TWh	
Biomasa si Biogaz	318 PJ	Energie termica Energie electrica
Energie geotermala	7 PJ	Energie termica

Sursa: ICEMENERG

- Potentialul de resurse regenerabile este numai partial valorificabil in acest moment;
- Chiar si in aceste conditii, o mare parte a energiei electrice este produsa din surse regenerabile, mai ales din capacitati hidro mari;
- Potentialul exploatabil economic trebuie reevaluat anual, datorita tehnologiilor care evolueaza rapid, cu costuri in scadere .

Situatia actuala

Eficiența Energetică - un potențial neexploatat

- La ora actuală, intensitatea energetică a României este de peste 3 ori mai mare decât media Uniunii Europene;
- **In 2020**, România trebuie să atingă țintele de reducere a intensității energetice, cu o medie de 3,7% anual;
- Un euro investit în eficiența energetică echivalează cu doi euro investiți în producție;
- Investițiile în eficiența energetică vor ajuta România să îndeplinească simultan și cu cel mai mic cost trei obiective esențiale:
 - creșterea economică durabilă
 - asigurarea securității energetice
 - reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Situatia actuala

Vulnerabilitati (I):

- Instalații de producție, transport și distribuție a energiei electrice, în mare parte învechite și depășite tehnologic, cu consumuri și costuri de exploatare mari;
- Instalații și echipamente utilizate pentru exploatarea huilei și lignitului uzate moral și fizic;
- Durata de funcționare depășită pentru 70% din conductele de transport gaze naturale și a peste 25% din stațiile de reglare măsurare;
- Dependență crescândă de importul gazelor naturale, existând pentru moment o singură sursă de aprovizionare;
- Eficiența redusă pe lanțul producție-transport-distribuție-consumator final de energie.

Situatia actuala

Vulnerabilitati (II):

- Existența unor distorsiuni ale prețurilor la consumatorii finali;
- Colapsul sistemelor de alimentare cu energie termică centralizate, în condițiile opțiunilor crescânde ale populației pentru încălzirea individuală a locuințelor în mediul urban;
- Nerespectarea legislației de mediu cu privire la emisia unor poluanți;
- Nivel foarte ridicat al arrieratelor companiilor cu capital majoritar de stat din sectorul de producere a energiei electrice și termice;
- Lipsa unor instrumente fiscale eficiente pentru susținerea programelor de investiții în eficiență energetică și dezvoltarea serviciilor energetice;
- Costuri suplimentare începând cu anul 2013 generate de aplicarea prevederilor Directivei 2003/87/EC privind stabilirea unei scheme de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Situatia actuala

Vulnerabilitati (III):

- Incheierea de contracte bilaterale de furnizare a energiei în sistem clientelar;
- Suspendarea dreptului la tranzacționare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră;
- Abandonarea de către investitori a marilor proiecte de investiții în noi capacități energetice din domeniul termoenergetic și nuclear;
- Neaccesarea fondurilor structurale destinate sectorului energetic;
- Politizarea managementului companiilor energetice.

Situatia actuala

Programul energetic al USL își asumă rezolvarea vechilor și gravelor probleme ale sectorului energetic românesc:

- soluționarea problemei arieratelor companiilor de stat din domeniul energetic (cu deosebire Compania Națională a Huilei (CNH) și Termoelectrica);
- aplicarea unui program ferm de închidere treptată a capacităților învechite și ineficiente;
- îndeplinirea standardelor de mediu pentru unitățile de producere a energiei;
- reducerea riscurilor hidrologice pentru producția de energie electrică în Centrala nucleară de la Cernavodă;
- înlăturarea formelor de subvenționare mascată a sectorului energetic;
- asigurarea unei perspective clare pentru industria cărbunelui;
- înlocuirea actualelor CET-uri cu sisteme de cogenerare de înaltă eficiență;
- reevaluarea sistemului de taxare din industria petrolului și a gazelor naturale.

Situatia actuala

Oportunitati (I):

- Cel mai mic grad de dependenta, intre statele UE, fata de resursele energetice din import;
- Tradiție îndelungată în domeniu, beneficiind de experiență atât în industria de petrol și gaze, cât și în cea de producere a energiei electrice și termice;
- Resurse energetice disponibile pe teritoriul national, îndeosebi cărbune, petrol și gaze naturale, precum si minerale uranifere;
- Rețele naționale complexe si diversificate de transport energie electrică, gaze naturale, țiței, produse petroliere, capacități de rafinare, de transport maritim și capacități portuare importante la Marea Neagră;
- Structură diversificată și echilibrată a producției de energie electrică;
- Program de energetică nucleară în derulare bazat pe o tehnologie sigură, recunoscută pe plan mondial.

Situatia actuala

Oportunitati (II):

- Capacitate de interconectare a sistemelor de transport al energiei electrice și al gazelor naturale cu sistemele similare ale țărilor vecine;
- Operator al pieței angro de energie electrică cu experiență, capabil să devină operator comercial al pieței regionale;
- Potential de realizare a serviciilor de sistem la nivel regional;
- Poziție geografică favorabilă pentru a participa activ la dezvoltarea proiectelor de magistrale paneuropene de energie electrica, petrol și gaze naturale;
- Existența unor noi perimetre cu potential de exploatare a combustibililor fosili.

Directiile politicii energetice europene

Piata europeana a energiei

- Liberalizarea pietei europene a energiei;
- Infrastructura - “Connecting Europe”, “Smart Grid”;
- Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră;
- Dezvoltarea capacitatilor de inmagazinare subterana a gazelor naturale;
- Accesul la capacitatile de interconectare a retelelor de transport energie electrica si gaze naturale.

Eficienta energetica

- O noua Directiva, in curs de elaborare, privind eficienta energetica. Aceasta vizeaza atat latura cererii de energie (industrie, cladiri, obligatiile statului), a ofertei (productie, transport, distributie), precum si managementul serviciilor privind consumul de energie (ESCO).

Directiile politicii energetice europene

Energie din surse regenerabile – tinte 2020

- Pondere de 20% din consumul total de energie
- 10% din energia utilizata in sectorul transporturilor

Energie nucleara – optiune individuala a tarilor membre

- Teste de stres in centralele nucleare din UE (post Fukushima)
- Imbunatatirea managementului deseurilor nucleare
- Cresterea eficientei masurilor de radioprotectie
- Siguranta instalatiilor nucleare

Directiile politicii energetice europene

Securitatea furnizarii de energie

- Petrol si gaze: diversificarea surselor si a rutelor de transport;
- Energie electrica: securitatea vazuta in stransa legatura cu functionarea pietei europene de energie si infrastructurii de transport si interconexiune.

Dimensiunea externa a politicilor energetice

- Strategie detaliata privind relatiile externe ale UE in domeniul energiei;
- Coordonarea intre statele membre pentru identificarea si implementarea prioritatilor.

Energia, motor al creșterii economice

Clasa politică românească trebuie să își asume un nou proiect economic național, pe termen mediu și lung, centrat pe două componente: infrastructură și competitivitate.

Politica energetică se află la intersecția celor două mari direcții de dezvoltare și poate constitui substanța unui astfel de proiect național.

Energia, motor al creșterii economice

Obiective strategice:

- *Securitatea energetică*
- *Eficiența energetică*
- *Creșterea competitivității*
- *Incurajarea investițiilor*
- *Protecția mediului*

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul I: Securitatea Energetica (I)

Strategia USL in domeniul securitatii energetice isi propune urmatoarele:

- Implementarea unui program pentru diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare și limitarea dependenței de aprovizionare cu resurse energetice din import;
- Asigurarea securitatii infrastructurii energetice critice, a capacitatilor de depozitare, inclusiv a instalatiilor nucleare;
- Promovarea investitiilor pentru cresterea capacitatii de productie a energiei electrice, necesara pentru securitatea energetica a tarii.

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul I: Securitatea Energetica (II)

- Promovarea unor proiecte transfrontaliere care să asigure diversificarea accesului la resursele energetice de materii prime, în principal petrol și gaze;
- Sustinerea proiectelor strategice, de interes național;
- Incurajarea investițiilor pentru descoperirea unor noi rezerve de hidrocarburi și creșterea ratei de înlocuire a rezervelor;
- Promovarea programelor de creștere a capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale, în vederea dublării acestora;
- Perfecționarea pieței de certificate verzi, în vederea atragerii capitalului privat în investițiile din domeniul surselor regenerabile.

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul II: Eficiența energetică (I)

Pentru atingerea acestui obiectiv, USL își asumă următoarele măsuri:

- Construcția de noi instalații de cogenerare de înaltă eficiență;
- Reabilitarea, modernizarea sau înlocuirea instalațiilor existente, pentru creșterea eficienței și reducerea impactului asupra mediului;
- Promovarea standardelor europene privind nivelele minime de eficiență energetică în industrie, transporturi, construcții, agricultură, servicii și în sectorul rezidențial;
- Susținerea programelor de eficiență energetică prin identificarea de noi fonduri de investiții și înființarea autorității române de conservare a energiei și eficienței energetice;
- Îmbunătățirea eficienței energetice prin susținerea finanțării din fonduri comunitare;
- Stimularea funcționării societăților de servicii energetice (ESCO).

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul II: Eficienta energetica (II)

- Acordarea de stimulente fiscale și financiare pentru realizarea proiectelor de creștere a eficienței energetice;
- Recuperarea intarzierilor in aplicarea legislatiei europene in domeniul eficientei energetice pentru cladiri;
- Realizarea unui program național de educare a populației pentru economisirea energiei, protecția mediului și utilizarea locală a unor resurse energetice regenerabile;
- Completarea cadrului legislativ necesar dezvoltării pieței concurențiale de servicii energetice;
- Promovarea tranzacționării certificatelor albe pentru stimularea investițiilor în creșterea eficienței energetice, în conformitate cu practicile europene.

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul III:

Cresterea competitivității economice

Competitivitatea economică nu poate fi susținută prin subvenționarea sectoarelor nerentabile, forța de muncă ieftină și prețuri menținute artificial. Pe termen lung, menținerea acestor practici duce la înapoiere tehnologică, arierate și risipă în domeniul energetic.

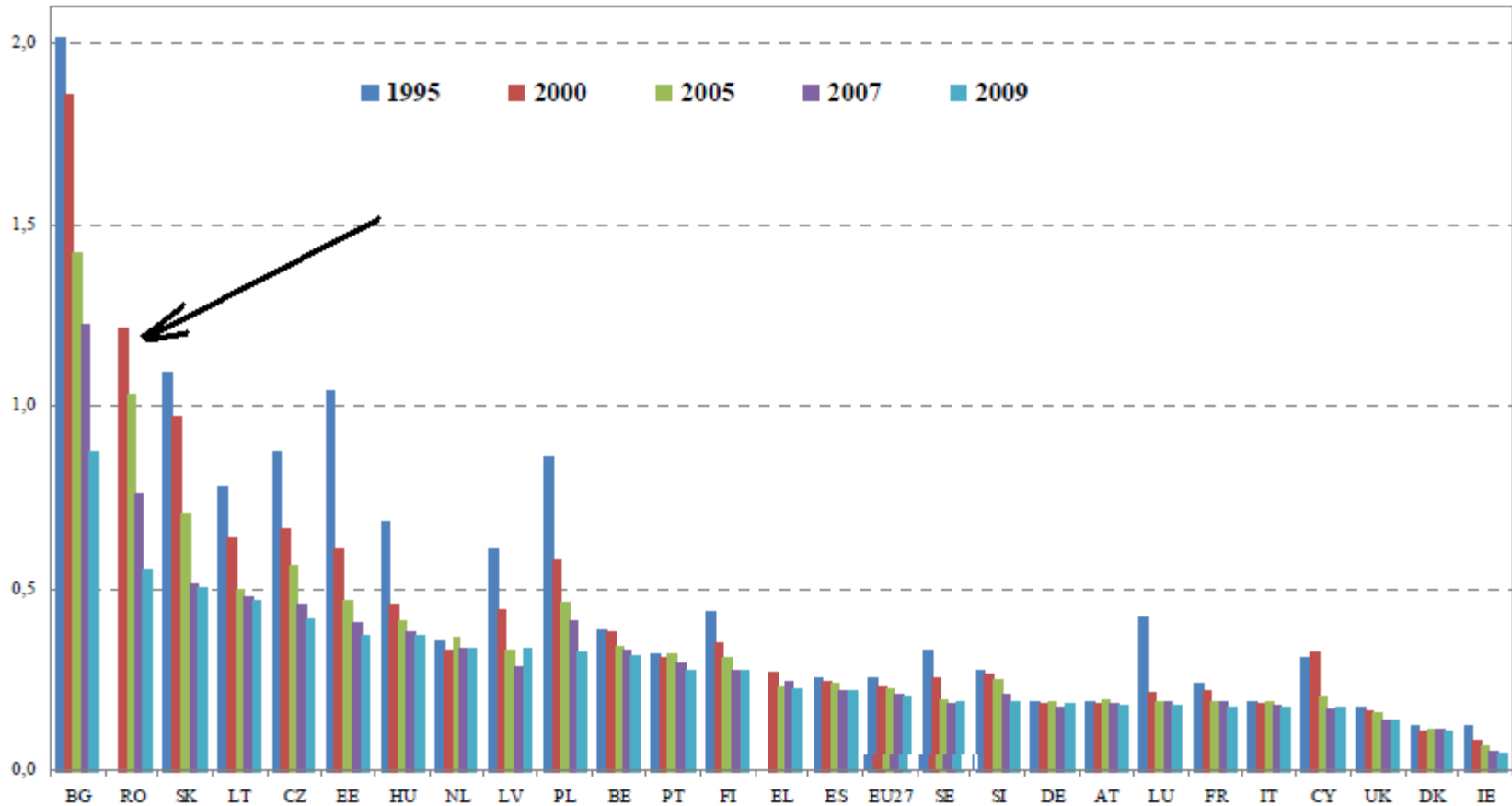

Competitivitatea in domeniul energetic va fi urmarita pe urmatoarele directii:

- competitivitatea resurselor energetice – potențialul energetic;
- competitivitatea tehnică și de mediu a sistemelor de energie;
- competitivitatea economică a producătorilor de energie;
- competitivitatea financiară a operatorilor pe piața energiei;
- competitivitatea programelor de conformare la noi standarde;
- productivitatea muncii in sectorul energetic;
- maturitatea grupurilor de consumatori ;

Eficiența energetică este o expresie a competitivității

România are o poziție slabă din punct de vedere al eficienței energetice față de UE 27

- **Sursa: COMI(2011) 0042 final** – include construcțiile și consumul final ne-energetic (combustibilii utilizați ca materii prime); Se măsoară în kilograme de petrol echivalent per valoarea adăugată brută calculată în euro (anul de referință 2000)

Măsuri pentru creșterea competitivității:

- Realizarea unor mari proiecte de rețehnologizare a capacităților de producere a energiei electrice;
- Reducerea pierderilor pe rețelele de transport și distribuție;
- Reducerea consumurilor în transporturi și locuințe;
- Creșterea eficienței aprovizionării cu energie (susținerea producției descentralizate de energie și a cogenerării de înaltă eficiență ca o soluție pentru CET-uri; soluții urbane de încălzire și răcire);
- Liberalizarea pieței de energie simultan cu creșterea autonomiei consumatorilor (posibilitatea de comparare a prețurilor, de schimbare a furnizorilor de energie, transparența la facturare);
- Producerea de energie electrică și termică din surse regenerabile de energie conform resurselor disponibile;
- Promovarea de standarde pentru producătorii de echipamente energetice și măsuri pentru creșterea eficienței energetice.

Masuri pentru cresterea competitivitatii

- Introducerea auditului energetic și a sistemelor de gestionare a energiei la firmele mari;
- Asigurarea resurselor pentru activitățile de cercetare din domeniul sistemelor de energie;
- Susținerea IMM pentru creșterea eficienței energetice atât în producție cât și în sfera serviciilor;
- Crearea de programe naționale pentru introducerea rețelelor inteligente, stocarea energiei (ex. hidrocentrale cu pompaj), proiecte urbane inteligente;
- Crearea de instrumente financiare de stimulare a participării consumatorilor la piața de energie.

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul IV: Incurajarea investițiilor (I)

Necesarul de investiții este estimat la circa 30-35 mld EUR, din care menționăm cu titlu de exemplu:

- în subsectorul minier - aproximativ 2.2 mld euro, pentru corelarea capacității de producție cu cererea de cărbune și uraniu
- în domeniul petrolier – circa 1.5 mld euro pentru lucrări de exploatare și producție
- în sectorul de distribuție al petrolului - aproximativ 600 mil EUR
- Necesarul de investiții pentru reabilitarea și dezvoltarea instalațiilor de la „Oil Terminal” Constanța 100 milioane euro.
- în domeniul producerii de energie electrică - circa 12 mld euro

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul IV: Incurajarea investițiilor (II)

Este imperios necesar ca România să recâștige încrederea investitorilor prin:

- Stabilizarea cadrului legislativ, administrativ și fiscal;
- Respectarea de către autorități a pachetului de măsuri legislative adoptate;
- Liberalizarea treptată a pietelor de energie concomitent cu adoptarea și implementarea măsurilor legislative de protecție a consumatorului vulnerabil;
- Promovarea tehnologiilor noi și modernizarea echipamentelor pentru exploatarea zăcămintelor de ulei, lignit și uraniu;
- Promovarea tehnologiilor de valorificare a gazului metan din zăcămintele de ulei;
- Executarea de lucrări petroliere în comun cu firme străine de specialitate, în cadrul unor contracte de explorare, dezvoltare, exploatare în zone de interes.

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul IV: Incurajarea investițiilor (III)

- Punerea în exploatare a noi perimetre pentru valorificarea lignitului și uraniului;
- Identificarea de noi zacaminte prin intensificarea cercetării geologice;
- Modernizarea și mărirea capacităților de rafinare a uraniului;
- Participarea în parteneriat pe piețele externe la concesionarea de zăcăminte uranifere în vederea explorării și exploatării acestora;
- Reabilitarea și dezvoltarea sistemelor de transport prin conducte;
- Creșterea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale, prin diversificarea surselor de aprovizionare din import și dezvoltarea unor noi interconectări cu sistemele de transport ale țărilor vecine;
- Creșterea capacității de transport pentru gazele extrase din platoul continental al Mării Negre.

Energia, motor al creșterii economice

Obiectivul IV: Incurajarea investițiilor (IV)

- Promovarea proiectelor de interconectare transfrontaliera pentru gaze și energie electrică;
- Creșterea capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale, pentru preluarea vârfurilor de consum pe perioada sezonului rece, precum și pentru creșterea gradului de siguranță a alimentării cu gaze a consumatorilor;
- Creșterea capacității de depozitare a petrolului și produselor petroliere, pentru asigurarea stocurilor minime pentru 90 zile, calculată pe baza creșterii prognozate a consumului intern.

Obiectivul V: Protecția mediului

Măsurile specifice care vor fi adoptate pentru protecția mediului sunt următoarele:

- Realizarea investițiilor din domeniul protecției mediului, în producerea energiei pe soluții clasice și nucleare.
- Continuarea internalizării costurilor de mediu în prețul energiei.
- Intensificarea utilizării mecanismelor flexibile prevăzute în Protocolul de la Kyoto
- Promovarea tehnologiilor curate, a tehnologiilor de captare și depozitare a CO₂ (CSC) din gazele de ardere a cărbunelui, pilele de combustie și utilizarea hidrogenului ca vector energetic
- Utilizarea deșeurilor menajere și industriale la producerea de energie electrică și termică
- Implementarea soluției tehnice pentru depozitarea finală a combustibilului nuclear ars la CNE Cernavodă.
- Dezvoltarea capacităților din surse regenerabile, ținându-se cont de statutul ariilor protejate și echilibrul ecosistemelor

Romania, pol energetic regional

- Romania dispune de un mix de resurse energetice care ii pot permite sa devina principalul producator si furnizor regional de energie.
- Potentialul de resurse poate fi sporit prin punerea in exploatare a noilor perimetre pentru valorificarea zacamintelor de hidrocarburi din zona platoului continental al Marii Negre si a celor de mare adancime.
- OPCOM poate deveni o bursa regionala de energie.
- Romania reprezinta un potential rezervor de alimentare de gaze naturale catre regiune, in cadrul UE, precum si catre Ucraina.
- Capacitatile de transport ale energiei electrice si gazelor naturale se pot dezvolta in scopul maximizarii exportului.

Proiecte prioritare

- Realizarea **Complexului Energetic Oltenia**, care va include capacitatile de producție termo existente in regiune si bazate pe utilizarea, ca resursa, a lignitului. Complexul Energetic Oltenia va utiliza materia prima din proximitate, iar pentru asigurarea resurselor necesare modernizarii si extinderii capacitatilor de producție, vor fi utilizate procedurile de privatizare adecvate, in condițiile mentinerii controlului din partea statului.

Realizarea **Complexului Energetic Hunedoara**

- In prima faza se reorganizeaza Compania Nationala a Huilei, identificandu-se sectoarele rentabile.
- In faza a doua se realizează o forma de asociere între termocentralele de la Mintia si Paroseni împreuna cu unitatea de productie a Huilei, rezultate din reorganizarea CNH.
- In faza a treia se initiaza, prin parteneriat cu investitori privati, o investitie cu o capacitate de 500 Mw la Paroseni si alta similară la Mintia. Astfel, termocentrala Paroseni va asigura preluarea întregii cantitatii de huila din Valea Jiului.

Proiecte prioritare

UNIUNEA
SOCIAL LIBERALĂ

UNIUNEA
SOCIAL LIBERALĂ

- Reluarea ofertei pentru realizarea reactoarelor 3 si 4 de la Cernavoda;
- Atragerea de capital pentru investitii de mediu si re tehnologizari, inclusiv construirea de grupuri energetice noi in complexele energetice Hunedoara si Oltenia.
- Reluarea parteneriatelor încheiate pentru termocentralele Galați, Brăila si Borzesti;
- Dezvoltarea retelelor de transport al energiei electrice între Dobrogea si restul țării;
- Realizarea Centralei hidroelectrice de acumulare prin pompaj Tarnița-Lapustesti;
- Demararea investitiilor pentru centrala hidroelectrică Islaz;
- Cresterea gradului de valorificare a potentialului hidroenergetic al Romaniei (amonte Portile de Fier I, Islaz, Bistrita);

Proiecte prioritare

- Continuarea producției de apă grea la RAAN Drobeta Turnu-Severin la prețuri competitive, stimularea cercetării în domeniul nuclear și transferul de tehnologii pentru reactori generația 3-4.
- Extinderea activităților de explorare și exploatare a zăcămintelor de titei din bazinul Mării Negre.
- Demararea acțiunilor de explorare pentru identificarea zăcămintelor exploatabile din sisturi bituminoase;
- Inițierea parteneriatelor pentru modernizarea termocentralelor Elcen București, Iernut și Doicești;
- Implicarea activă în realizarea proiectelor europene Nabucco, a conductei de petrol Cosntanta – Trieste, a terminalului LNG Constanta și AGRI;
- Creșterea capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale.

Proiecte prioritare

Energie din surse regenerabile

Energia din surse regenerabile, altele decat hidro, desi are in prezent o pondere redusa in productia romaneasca, are un potential ascendent in anii urmasori, pe masura ce noile tehnologii vor permite tot mai mult exploatarea economica a acestora.

Investitorii vizati de politicile privind valorificarea resurselor regenerabile sunt: marii actori ai pietei energetice romanesti si mondiale, IMM, fermele agricole, populatia.

Sustinerea si realizarea proiectelor pilot:

Cladirea Parlamentului – “Cladire Energie 0”

Marea Insula a Brailei – Biomasa si Biogas

Slanic Moldova – “Oras Verde”

Proiecte prioritare

Energie din surse regenerabile

Principiile dezvoltării producției de energie din surse regenerabile:

- predictibilitate
- bonificare corelată cu costul tehnologiei

Măsuri:

- Evaluarea periodică (anuală) a investiției specifice/MW putere instalată pentru diferite tipuri de tehnologii.
- Comunicarea schemelor de bonificare valabile pentru instalațiile puse în funcțiune în anul următor și durata de aplicare a acestora.
- Stabilirea surselor regenerabile de energie care trebuie încurajate ținând cont de tehnologiile existente, resursele locale încă nevalorificate, potențialul de stimulare a altor sectoare economice, efectele asupra balanței comerciale.

Scheme de susținere:

- Certificate verzi: producători mari și medii
- Tarife reglementate (feed-in tariffs): producători mici și micro

Proiecte prioritare

Politici energetice si agricultura

- Valorificarea terenurilor degradate prin culturi de plante energetice
- Incurajarea culturilor pentru productia de biocombustibili
- Extinderea productiei de biogaz si a capacitatilor de cogenerare care folosesc biogaz si biomasa
- Alimentarea zonelor rurale izolate cu generatoare eoliene sau microhidrocentralele
- Creșterea eficienței și utilizarea biocombustibililor la mașinile agricole;
- Creșterea eficienței energetice a irigațiilor

Proiecte prioritare : Eficienta energetica

Tinte europene, prioritati nationale

Decalajul intre România și alte țări ale Uniunii Europene privind intensitatea energetica:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
România	0,920	0,865	0,858	0,852	0,773	0,736	0,706	0,655	0,614
UE 27	0,187	0,187	0,185	0,187	0,184	0,181	0,176	0,169	0,167
Danemarca	0,112	0,115	0,112	0,117	0,111	0,106	0,110	0,105	0,103

Sursa: EUROSTAT, valori calculate la EUR 2000, Ktep/1000EUR

La nivel național considerentele primordiale ce determină utilizarea eficientă a energiei sunt:

- **siguranța în alimentare** (implicit reducerea dependenței de importuri);
- aspectele legate de **competitivitate industrială**;
- limitarea presiunilor sociale ;
- **protecția mediului** (inclusiv scăderea nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră);
- **Potențialul tehnico-economic estimat de reducere a consumului este estimat la 27-35%** (industrie: 20-25%, cladiri:40-50%, Transporturi: 35-40%);
- **Gradul de dependenta energetica (sold import-export, raportat la consumul intern) variaza in jurul valorii de 30%.**

Proiecte prioritare: Eficienta energetica

Masuri propuse

Industrie:

- Campanii de informare;
- Acorduri voluntare pe termen lung în diferite sectoare ale industriei;
- Audituri energetice și gestionarea eficienta a energiei;
- Imbunătățirea eficienței energetice prin susținerea finanțării prin fondurile comunitare.

Agricultura:

- Creșterea eficienței la mașinile agricole;
- Creșterea eficienței energetice a irigațiilor.

Proiecte prioritare: Eficienta energetica

Masuri propuse

Transporturi:

- Reducerea consumului de energie prin proiecte de modernizare a **transportului feroviar de călători și marfă**;
- **Transport în comun**: creșterea calitatii, extinderea transportului în comun prin noi trasee, mijloace de transport în comun pentru salariați, asigurate de către angajatori;
- **Trafic urban**: eficientizarea traficului și parcărilor, o mai mare dezvoltare a mijloacelor de transport pe cale de rulare în cadrul transportului urban (tramvaie, troleibuze);
- **Vehicule**: mărirea eficienței energetice a vehiculelor prin stabilirea de criterii minime de eficiență; introducerea de normative care să susțină vehiculele cele mai eficiente și nepoluante.

Proiect USL: Sustinerea financiara a inlocuirii autovehiculelor cu emisii ridicate de gaze cu efect de sera, cu altele mai putin poluante.

- Beneficiari: regiile de transport public si companii de transport.

Proiecte prioritare: Eficienta energetica

Servicii de eficienta energetica

➤ Societati de servicii energetice (ESCO):

- Garanteaza realizarea unei economii de energie si/sau furnizarea aceleiasi cantitati la un cost mai redus;
- Remunerarea ESCO este direct legata de economiile de energie/costuri realizate; raspund direct de performanta proiectului ;
- Asigura finantarea proiectului de eficienta energetica sau asista beneficiarul in atragerea surselor de finantare.

➤ Clientii ESCO:

- entitati publice sau private;
- mari consumatori din industrie, pana la locuinte individuale;
- proiecte noi sau reabilitari.

Proiecte prioritare: Eficienta energetica Energie in sectorul constructiilor

Eficienta energetica in sectorul cladirilor reprezinta o prioritate strategica, intrucat reprezinta:

- **40%** din consumul de energie al Romaniei
- **30%** din materiale de constructie puse in opera
- **40%** din apele uzate

Risipa de energie ramane principala problema:

La consumator:

- pierdere de caldura datorata slabei anvelopari si instalatiilor ineficiente

Casa Clasa A **≤ 50 Kwh/mp.an**

Casa clasa C **91- 150 Kwh/mp.an**

Casa Romania (medie) **300 Kwh/mp.an**

La furnizorul de energie termica:

- tehnologii inechite si ineficiente
- pierderi in procesul de distributie a agentului termic (pierderea medie in retelele de termoficare din Romania a fost de 29% in 2010, in crestere fata de anii precedenti)

Proiecte prioritare: Eficienta energetica Energie in sectorul constructiilor

Coordonarea masurilor

Politicile in domeniul cladirilor trebuie sa fie unitare, bazate pe reguli clare privind performanta energetica. USL are in vedere centralizarea pe cat posibil a functiilor privind reabilitarea, energia din surse regenerabile si sistemele de termoficare intr-o singura institutie/agentie.

Strategii corelate

Nu pot exista doua strategii distincte, una pentru reabilitarea cladirilor si alta pentru incalzirea centralizata. In caz contrar, sunt ignorate efectele anveloparii asupra consumului si se fac astfel eforturi pentru modernizarea unor capacitati supradimensionate.

Servicii energetice pentru locuintele proprietate personala

USL va initia un amplu program de consultari cu partile interesate (societati de servicii energetice, banci, populatie, experti tehnici etc) pentru a defini un sistem national viabil prin care cetatenii sa acceseze serviciile energetice

Instrumente de stimulare

- reducerea TVA pentru lucrarile de reabilitare pentru populatie la 5%
- Dimensionarea taxelor locale si de autorizare si in functie de clasa de eficienta energetica si de ponderea energiei din surse regenerabile in consum

Proiecte prioritare: Eficienta energetica Energie in sectorul constructiilor

Sisteme centralizate de producere a energiei termice

Studiile efectuate in domeniu si practica pe termen lung au demonstrat ca solutia optima pentru incalzirea zonelor urbane compacte (blocuri de apartamente) este centrala de cogenerare de inalta eficienta.

Alte aspecte:

- Populatia trebuie informata in mod corect privind tendinta preturilor pe termen mediu si lung ale diverselor solutii de incalzire/racire pentru care ar putea opta.
- Trendul de trecere la incalzirea cu centrale individuale pe gaze poate fi schimbat prin construirea unor pachete pentru cetateni reabilitare cladiri+ rebransare, in masura in care costurile ulterioare vor fi mai reduse.
- Pentru sistemele centralizate existente se va fi analiza oportunitatea modernizarii sau inlocuirii complete a acestora cu tehnologii mai eficiente energetic.

Mesajul USL catre categoriile profesionale

- Domeniul energiei cuprinde, in prezent, circa 200.000 de locuri de munca. Acestea trebuie sa fie cat mai stabile si mai bine plătite;
- Aplicarea proiectelor USL va duce la crearea de noi locuri de munca in sectorul energetic;
- Strategia Energetica a USL garantează perpetuarea, in conditii de performanta economica, a unor profesii tradiționale , vitale pentru anumite regiuni. Printre acestea un loc deosebit Il ocupa mineritul;
- Comunitatile locale de mare tradiție in energetica românească (Valea Jiului, Bazinul Olteniei, Mediasul-capitala gazului românesc-, Cernavoda, Turnu Severin etc.) se vor bucura de o atenție specială atât in ceea ce privește susținerea proiectelor de dezvoltare regională, cat si in ceea ce privește integrarea profesionala a expertilor din domeniu;
- USL invita specialiștii din domeniul energetic la un parteneriat in ce privește imbunatatirea permanenta a strategiei energetice precum si in alegerea celor mai adecvate măsuri de aplicare a acesteia.

Mesajul USL catre categoriile profesionale

- Implementarea unui management modern în sectorul energetic, selectat pe criterii profesionale și evaluat pe criterii de performanță;
- Pornind de la condițiile de munca dificile din sectorul energetic, USL va acorda o atenție deosebită, prin decidenții săi, pentru îndeplinirea standardelor internaționale privind protecția muncii;
- Depolitizarea funcțiilor executive va însemna atât numirea de specialiști cu prestigiu în poziția de manager al companiilor energetice, cât și de reprezentanți ai statului. Depolitizarea se va aplica și la nivelul agențiilor de reglementare;
- USL va purta un permanent dialog cu sindicatele și patronatele reprezentative din sectorul energetic;
- Programele privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile pot genera noi locuri de muncă în economie. Pentru a valorifica la nivel optim acest potențial vor fi elaborate programe în educație și pregătire profesională;
- Asigurarea unei perspective pe termen lung pentru sectorul energetic necesită pregătirea continuă a resursei umane, prin dezvoltarea corespunzătoare a învățământului de specialitate și a cercetării.

Mesajul USL catre consumatori

- Strategia energetica a USL promovează accesul egal si sigur al tuturor consumatorilor la produsele si serviciile energetice;
- Consumatorii vulnerabili vor fi protejati in vederea reducerii saraciei energetice;
- Tranzactionarea produselor energetice se va face in mod transparent, in conditii de piata concurentiala;
- Protecția socială in ceea ce privește accesul populației la produsele energetice va fi mentinuta;
- Protecția socială trebuie canalizata către cei care au cu adevărat nevoie de a fi protejati;
- Orice forma de subventionare ocazionala sau mascata, alta decât a protectiei sociale prevăzuta de lege, trebuie evitata.

Mesajul USL catre investitori

Îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Strategia energetică a USL necesită un volum important de investiții, estimat, până în 2020, la peste 30 mld euro. Un rol important revine sectorului privat, care dispune nu doar de resursele financiare, dar și de avansul tehnologic și de know-how necesar. Implicarea pe scară largă a investitorilor private obligă la o seamă de **responsabilități din partea autorităților:**

- Asigurarea unui cadru legislativ stabil și predictibil;
- Onorarea la timp și integral a tuturor obligațiilor legale și angajamentelor comerciale ale statului;
- Eliminarea distorsiunilor și liberalizarea treptată a pietelor energetice. Statul nu trebuie să mai genereze ambiguități prin inițierea unor experimente de tipul "supracompaniilor" energetice;
- Înlăturarea obstacolelor birocratice în acordarea autorizațiilor;

Mesajul USL catre investitori

- Reluarea rapida a negocierilor in ceea ce privește oportunitatile de parteneriat;
- Inlaturarea oricaror privilegii acordate unor parteneri comerciali in dauna altora;
- Recunoasterea autoritatilor locale ca actori cheie in sectorul energetic;
- Implementarea cadrului legislativ necesar pentru dezvoltarea micilor investitori in sectorul energetic, inclusiv a populatiei;

Mesajul USL catre investitori

- Elaborarea unor soluții transparente pentru functionarea piețelor de energie, care sa nu permită intervenția arbitrara a factorului politic. Statul nu are dreptul sa intervină abuziv in politicile companiilor cu capital majoritar de stat, ignorand opiniile actionarilor minoritari;
- Onorarea obligatiilor ce revin statului, potrivit reglementărilor europene, in ce privește asigurarea calitatii infrastructurii de transport (ex. Transelectrica, Transgaz). Fundamentala este, in aceasta privința, susținerea investitionala a creșterii interconectivitatii pieței românești cu țările vecine;
- Eliminarea coruptiei din sistem si restabilirea increderii fata de stat ca partener.